Avion la Târgu Jiu în Perioada Interbelică

Paula-Cristina Vasiloiu

Un aspect mai puţin cunoscut din perioada interbelică este legat de faptul că la Târgu Jiu a existat un avion care efectua curse Târgu Jiu – Bucureşti. Presa locală din acea perioadă a prezentat atât momentul inaugurării evenimentului, dar şi cine a fost „donatorul” unui astfel de mijloc de transport care reducea semnificativ timpul de parcurgere a distanţei până la capitala ţării. Se pare, că acesta chiar a funcţionat, deşi la Târgu Jiu nu exista şi un aeroprt. Chiar şi comunitatea locală s-a implicat pentru amenajarea cât mai corespunzătoare a locului în care avionul urma să aterizeze sau să decoleze, existând o înştiinţare a Aviaţiei Civile prin care proprietarul unui teren dintr-o zona apropiată oraşului Târgu Jiu anunţa că îşi donează o parte a proprietăţii pentru amenajarea aeroportului. Vom reda în continuare aspectele semnalate de presa locală, respectiv de ziarul „Gorjanul” legate de acest subiect:

UN GEST PRINCIAR

Rari sunt oamenii cari mai săvârşesc gesturi mari, în aceste vremuri de crud materialism.

Ne facem o plăcere deosebită înfăţişând cetitorilor noştri, gestul frumos – într-adevăr princiar – săvârşit în zilele din urmă, - pe lângă atâtea alte anterioare, - de către distinsul ales al Gorjului, ***Principele George – Valentin Bibescu***.

Domniasa, într-un lung sbor ce a făcut în lumea întreagă, - în calitatea sa de preşedinte al „***Federaţiei aeronautice internaţionale***” a achiziţionat un avion tip american «Stinson». Acest avion, distinsul senator de Gorj, l-a făcut danie judeţului nostru, cu recomandaţia de a se organiza cu el, de către Aviaţia civilă, curse regulate între Tg.-Jiu-Bucureşti.

Vom avea astfel fericitul prilej ca, - cu o sumă ce nu va trece costul unui bilet de tren, - să parcurgem drumul până în Capitală în maximum două ore, - nu în 12 ca acum, cu trenul.

Iată textul scrisorilor adresate de Principele Bibescu, - cu ocazia acestei însemnate danii, d-lui Ministru al Aerului şi prefectului judeţului nostru:

Domnule ministru şi iubite camarade

Am plăcerea de a vă anunţa că dăruiesc avionul meu Stinson Aviaţiei Civile, în următoarele condiţiuni: acest avion va servi exclusiv pentru a înjgheba o legătură aeriană între Bucureşti – Târgu-Jiu – Bucureşti.

Acest avion l-am cumpărat din diurnele mele senatoriale, socotind că cinstea de a fi alesul Gorjului este destul de mare prin ea însăşi pentru ca diurnele primite să slujească judeţului care m-a ales.

Vă rog să primiţi, domnule ministru, cea mai călduroasă strângere de mână.

Principele Bibescu

Domnule Prefect,

Am deosebita plăcere de a aduce la cunoştinţa dvs. că am cumpărat, din diurnele ce am primit ca senator, pe anul curent, un avion pe care îl dăruiesc Aviaţiei Civile în scopul bine definit de a face legătura regulată Bucureşti şi Târgu-Jiu.

Principele George Valentin Bibescu

Acest avion pe care îl vom boteza «Gorjul» şi care poartă ca litere de înmatriculare iniţialele mele, va putea fi pus în circulaţie imediat ce aerodromul din spatele cazărmilor va fi amenajat de dvs.

Vă rog, domnul prefect, să luaţi măsurile necesare şi să-mi comunicaţi data când aeroportul va fi gata, pentru a fixa, în înţelegere cu dvs. ziua în care, aducând avionul la Târgu-Jiu, vom inaugura această linie şi vom boteza avionul.

Primiţi domnule prefect, încredinţarea deosebitei mele consideraţiuni.

Principele Bibescu

Rămâne acum de văzut cum înţeleg autorităţile noastre să ofere sprijinul lor, pentru definitivarea organizării acestei linii aeriene.

„Gorjanul”, Anul X, Nr. 34-35, Tg.-Jiu, 15-23 Septembrie 1933, Pag. 5

*

BOTEZUL AVIONULUI „GORJUL”

ASPECTE

O văzurăm şi p´asta!

Mai să nu-ţi vină să crezi! Avem un avion, care să facă curse la Bucureşti. –Noi cari n-avem un tren ca lumea, - avem avion!

Păi, să nu-ţi vină ..... ameţeala?

Zi de sărbătoare; adică frumos, cald, praf şi înghesuială.

Căci a fost popor mult. Ca la .. botez.

E drept că nu s-au împărţit mărturii; dar o mărturie că a fost botez, există: s-a băut bine.

Totul s-a petrecut « în ordine», deşi a fost o desordine desăvârşită. Şi asta, fiindcă era toată poliţia acolo; în frunte cu voluminous-I secretar.

Muzica militară trâmbiţează apariţia primului avion.

Deziluzie. Nu scrie nici «Gorj», nu e nici nou ...

- Stai mă, că nu-i ăsta ...

Şi al doilea avion, îşi plimbă sgomotos eleganţa neîntrecută, mândru – desigur – de noua-I cetăţenie ..

Entuziasm general ...

Gorjenii noştri, - cari n-au avut avion până acum câteva luni – au devenit pe loc cunoscători convinşi.

- «Avem m-mă mă So-Sotire u-un avion t-teribil», mă asigură gângavul prieten Panti.

- În fipt ca un băţ, în haine noui, balaoacheşul commandant al vardiştilor, confirm:

- E mişto, bă, e mişto! Halal de mă-sa care l-a făcut!..

P. Sotir

Se ştie că Principele George Valentin Bibescu, senator de Gorj, a dăruit Aviaţiei Civile un avion, cu destinaţia precisă de a face curse regulate între Tg.-Jiu-Bucureşti.

Botezul acestui avion – căruia I s-a dat numele "GORJUL", s-a făcut în ziua de 28 Sept.

Mai înainte cu câteva zile a sosit în localitate cunoscutul aviator d. Poly Vacas, care a îngrijit de amenajarea terenului de aterisaj, bucurându-se de tot concursul d-lui Ion Vintilă, inginerul oraşului.

În ziua de 28 Sept., au sosit dela Bucureşti, cu 2 avioane, d-na şi principele George-Valentin Bibescu, d-na şi d. maior Bănciulescu, d-nii Cantacuzino-Paşcanu, director g-l al aviaţiei civile, Ing. I. M. Popa, directorul liniilor aeriene, pilotul Georgescu Paul şi mecanicul Costache.

Un public numerous, în frunte cu şefii autorităţilor locale, şi cu d. deputaţi col. Petrescu şi Mischie, aşteptau sosirea distinşilor oaspeţi, în câmpul Preajba.

Au fost primiţi în sunetul muzicei militare şi cu nesfârşite urale, pornite din piepturile celor de faţă.

A urmat slujba religioasă, oficiată de către *pr. Gr. Prejbeanu*, protoereul judeţului şi *Aur. Barbici*, botezându-se noul avion dăruit Gorjului, care este cel mai elegant şi mai modern aparat al aviaţiei noastre civile.

Pr. Gr. Prejbeanu, adduce cuvinte de bine-meritată laudă distinsului donator, pe care îl dă pildă semenilor. În numele bisericii binecuvintează avionul, rugând pe Dumnezeu să-l ferească de nenorociri, iar donatorului – care a dat atâtea dovezi de bun roman şi creştin – îi urează viaţă îndelungată, pentru binele judeţului nostrum şi al neamului întreg.

D. Alex. Popescu, prefectul judeţului, salută oaspeţii în numele gorjenilor şi adduce călduroase mulţumiri Principelul Bibescu pentru darul făcut Gorjului, - adevărat dar princiar.

D. Colonel Chiliman, command. garnizoanei, spune că armata, alături de populaţia Gorjului, sărbătorescu acest fericit eveniment. Gorjului – acestui judeţ sărac, dar bogat în virtuţialese i-a fost dat, prin gestul mărinimos al Principelui Bibescu, să se numere printer primele judeţe care să aibă legătură cu avionul. Vorbitorul aminteşte de jertfele Gorjului făcute pe altarul aviaţiei prin căpitanii Craiu şi Romeo Popescu şi urează mulţi ani prinţului donator.

Răspunsul Prinicpelui Bibescu

Cu modestia ce-l caracterizează şi viu mişcat, Principele Bibescu şi-arată fericirea că a putut face dar Gorjului, - care e leagănul înaintaşilor săi – un avion, înlesnind astfel comunicaţia cu capital ţării, - comunicaţiei atât de anevoiasă astăzi cu trenul.

- «Din clipa în care am fost cinstit cu demnitatea de preşedinte al aviaţiei internaţionale, - spune principele – m-am trudit să fiu de cât mai mare folos ţării mele. De asemenea m-am simţit dator să-mi arăt gratitudinea faţă de judeţul care m-a învestit cu onoarea de ales al său în Senatul Ţării. Deşi aşi fi vrut să-i dau în

dar un avion mare şi puternic, din cauza greutăţilor timpurilor ce trăim, a trebuit să mă mulţumesc cu această pasăre mai mică, dar pe care v-o dau din toată inima.

S-o stăpâniţi sănătoşi şi s-o folosiţi cu încredere! »

D. Cantacuzino-Paşcanu, directorul aviaţiei civile, adduce salutul instituţiunii ce conduce şi al d-lui Irimescu, ministrul aerului. Arată rolul aviaţiei în timp de pace şi-n timp de răsboi. Subliniază frumuseţea gestului principelui donator, - gest ce ar trebui să găsească cât mai mulţi imitatori.

„Gorjanul", Anul X, Nr. 36, Tg.-Jiu, 30 Septembrie 1933, Pag. 2

*

Pe ziua de 2 Oct. vor începe cursele regulat, cu plecarea dela Bucureşti-Pipera, la 8 dim. iar din Tg-Jiu cu plecarea la ora 4 d.a. Distanţa Bucureşti-Tg.-Jiu se parcurge, fără escală, într-o oră jumate.

Preţul unui bilet de călătorie este de 500 lei – mai eftin deci ca la tren, clasa II-a, funcţionarii publici bucurându-se de reducere.

Plecarea din Tg.-Jiu se face din câmpul Preajba, amenajat în acest scop.

„Gorjanul", Anul X, Nr. 36, Tg.-Jiu, 30 Septembrie 1933, Pag. 2

*

Cum trenul de îmbarcare şi aterizare din Tg.-Jiu e cam departe de oraş, d. Ionel V. Drăgoescu, avocet şi proprietar din Vărsăturile, a încunoştiinţat direcţiunea Aviaţiei Civile că-I oferă, spre folosinţă, în scopul amenajării unui aeroport, terenul necesar din moşia sa aflată în imediata apropiere a oraşului. Fireşte, gestul d-lui Drăgoescu – care-l cinsteşte – a fost primit cu satisfacţie şi chiar în cursul acestei toamne vor începe lucrările pentru amenajarea unui aeroport confortabil, cu hangarele necesare, întrucât, din primăvara anului 1934, avionul va trebui să plece din Tg.-Jiu dimineaţa şi să se înapoieze seara, rămânând noaptea în Tg.-Jiu. Ori, până nu se vor construe hangarele trebuincioase, acest lucru nu se poate pretinde.

„Gorjanul", Anul X, Nr. 36, Tg.-Jiu, 30 Septembrie 1933, Pag. 2

*

AVIONUL "GORJUL"

S-a inaugurat linia aeriană Bucureşti-Tg.-Jiu, care dă posibilitatea locuitorilor oraşului de provincie să fie într-o oră în Capitală, unde au să-şi aranjeze

interesele şi totodată bucureştenilor să viziteze fără pierdere de timp în tren, pitoreasca regiune a Gorjului.

La acest lucru ne gândim în primul rând ca bucureşteni.

Cine a văzut odată mânăstirea Tismana, minumea Polovragilor, Cascada «Vai de ei» a rămas în suflte cu dorul acelor locaşuri cărora li se potriveşte versurile lui Gh. din Moldova scrise pentru munţii Neamţului,

«*Am venit întreg aice*
Şi mă-ntorc pe jumătate»

Dar posibilitatea unei asemenea revederi a fost până acum extrem îngreuiată. Legătura de cale ferată dintre Bucureşti-Tg.-Jiu prin schimbarea trenului la Filiaşi şi ceasuri de aşteptare în acea gară, e anevioasă, orele de sosire şi plecare a trenurilor astfel întocmite, încât să nu-ţi mai rămână timp de o excursie duminicală prin împrejurimile atât de pitoreşti ale Tg.-jiului.

Avionul Gorjul deschide perspective noui turismului român şi ar fi de dorit, ca cei în drept, care au avut frumoasa iniţiativă a inaugurării liniei aeriene, să se gândească şi la acest lucru în fixarea orariului de plecare şi sosire a avioanelor.

Dacă vara a fost anul acesta vitregă cu noi, toamna în schimb se arată mai blajină ca oricând, vrând parcă să răscumpere ponoasele lunilor estivale cu belşug de soare şi cer albastru.

Vacanţa s-a terminat însă. Toată săptămâna orăşeanul şi-o petrece printre ziduri. Să evadăm Duminica în pădurile arămii ale Gorjului, pe stâncile lui romantice şi să evadăm într-acolo cu cel mai modern şi practic mijloc de locomoţiune, care îmbină atât de fericit romantismul nostalgiilor de veacuri, cu perfecţiunea tehnicei moderne, pasărea de oţel: Avionul.

(Adevărul) **E. Marghita**

„Gorjanul", Anul X, Nr. 37-38, Tg.-Jiu, 7-14 Octombrie 1933, Pag. 2

A PLANE AT TÂRGU JIU IN INTERWAR PERIOD

(abstract)

A less known aspect from the interwar period is the fact that there was a plane in Târgu Jiu that carry out regular flights Târgu Jiu – Bucharest. Local media reported the inauguration moment but also the name of „the donor", namely Prince George Valentin Bibescu, Gorj senator. Even the local community got involved to arrange a place where the plane was to land or take off.

Keywords: archives, plane, Târgu Jiu, Prince George Bibescu, Gorj senator, media, interwar period.